

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№11

2025
noyabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari
08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 458 sahifa.
2025-yil, noyabr

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

JAHONDA KREATIV IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHINING UMUMIY GLOBAL TENDENSIYALARI.....	12
Ismailov Azizbek Ruzimaxmatovich	
CHORVACHILIK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQUV VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDA BOZOR INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY OMILLARI	22
Soxadaliyev Abdurashid Mamadaliyevich	
XORIJIY INVESTITSİYALAR VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI O'ZARO TA'SIR	30
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XIZMATLAR EKSPORTINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	35
Sultonov Shodiyor Abduxalilovich, Karshiyeva Charos Mamasoliyevna	
QASHQADARYO VILOYATIDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI ASOSIDA YUQORI MALAKALI KADRLAR TAYYORLASHNING HOZIRGI HOLATI.....	41
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XALQARO TAJRIBA ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	48
Xodjimov Xamidullo Mamirjonovich	
TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELNI SAMARALI BOSHQARISH: MUAMMO VA TAKLIFLAR.....	53
Yusupov Shaxzod Maxmatmurodovich	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR VA IQTISODI SAMARADORLIGI TAHLILI.....	59
Axatova Shahnoza	
SANOATNING "DRAYVER" SOHALARINI RIVOJLANTIRISH	63
Mamurjonova Ruxshonabegim Farxodovna	
РОЛЬ КРЕАТИВНОЙ ИНДУСТРИИ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗВИТИИ КАРАКАЛПАКСТАНА.....	69
Хошимова Камилла Навфал қизи	
РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ПОВЫШЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	79
Тожиева Шахноза Бобомуратовна, Расулова Дилфуза Валиевна	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	86
Файзиев Умуркул Шухратович	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATIDA ISTEMOLCHILARNI MOTIVATSIYALASH MASALALARI	97
Jalilov Jamshid G'anjonovich	
СТАНДАРТЫ КАЧЕСТВА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	103
Ўролова Севара Бехзод қизи	
BANKLARDA KAPITAL YETARLILIGI VA LIKVIDLIKNI AUDITORLIK BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	109
Narziyev Hayotjon Azamatovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BudgetLASHTIRISH ORQALI FISKAL SAMARADORLIKNI OSHIRISH MASALALARI.....	115
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
AUDITORLIK XULOSALARIDA AUDITORLARNING PROFESSIONAL MULOHAZALARNING ASOSLILIGINI ANIQLASH AHAMIYATI	120
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA YASHIL MOLIYALASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIYOT UYG'UNLIGI.....	126
Xalikov S. X.	

TURISTIK KORXONALARDA BREND CAPITALINI BAHOLASH	131
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
AYOLLAR ISH BILAN BANDLIGINI OSHIRISHDA KASANACHILIKNING AHAMIYATI	141
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	148
Алимова Дилафруз	
O'ZBEKISTON UZUMCHILIK KORXONALARINING EKSPORT MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA YASHIL INNOVATSIYALAR VA TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	153
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
RAQAMLI MOLIYAVIY XIZMATLAR TRANSFORMATSIYASI SHAROITIDA SOLIQ BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI	161
Radjabov Umurzoq Ablakulovich	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО СЕКТОРА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭНЕРГЕТИКИ	165
Аллаева Г.Ж.	
THE IMPORTANCE OF STRESS TESTING AND ITS IMPLEMENTATION IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	169
Mamatova Sevara	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARI SALOHİYATI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION KO'RSATKICHLARI	175
Nabiyev G'ulom Abdisalomovich	
IJTIMOİY SOHA INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT–XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIY TAJRIBALARI	185
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
YASHIL BANK MAHSULOTLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	189
Mahmudov Ulug'bek Davronovich	
KICHIK BIZNESDA XUSUSIY VA UMUMIY AXBOROT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI	193
Navruz-zoda Layli Baxtiyorovna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	197
Mamatkulova Nadira Maxkamovna	
JAHON AMALIYOTIDA TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	203
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
РАЗВИТИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЁТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ МАЛОГО БИЗНЕСА КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К “ЗЕЛЁНОЙ” ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	210
Бозорова Озода Рахимовна	
ТЕМИРБЕТОН КО'РРИКЛАРДАГИ BURDALANGIN BETONDAN OLINGAN CHAQIQ TOSHNI KOMPLEKS TADQIQOT QILISH	222
Salixanov Saidxon Salixanovich, Kenjayev Temurbek Olimjonovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA YASHIRIN IQTISODIYOTNI ANIQLASH USULLARI VA SOF FOYDA KO'RSATKICHIDA AKS ETISH YO'LLARI	226
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
MAMLAKATIMIZ BANKLARIDA FOIZ RISKILARI MUAMMOLARI VA ILMIY-TAHLILI	230
Isakov.J.Ya	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI EKSPORTGA YO'NALTIRISHDA IQTISODIY BARQARORLIK TUSHUNCHASINING NAZARIY ASOSLARI VA BAHOLASH MEZONLARI	238
Faxriddinov Bahriddin	

TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING IQTISODIY AFZALLIKLARI	243
Raximov Furqat Jalolovich	
BUXORO VILOYATIDA CHARM-POYABZAL TARMOG'I RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH STRATEGIYASI.....	249
Rahmonov Xurshid Xayriddinovich, Atoeva Mehriyo Ilhom qizi	
KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBI VA UNI YURITISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	254
M.I.Murodova	
SOLIQ SIYOSATI ORQALI AHOLI DAROMADLARINI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI.....	258
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
INNOVATSION VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA LOGISTIK XIZMATLAR KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI TAHLILI.....	264
Xalimov Javlonbek Shaxriyovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ TIZIMIDA RAQAMLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SOLIQLARNI UNDIRISHNING METODOLOGIK MUAMMOLARI	271
Muxammadov Nodir Karimovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA EKSPORTBOP MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH	277
Boymirzayev Zokirjon Mashrabboyevich	
IQTISODIYOT VA TA'LIM BOSHQARUVI: O'ZBEKISTONDA TA'LIM BRENDINGI UCHUN IQTISODIY JIHATLAR.....	282
Dilfuza Shokirova	
OLIY TA'LIM SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	291
Raximjonova Shohsanam Baxodirovna	
O'ZBEKISTON BANKLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI INSON KAPITALI RIVOJI BILAN UYG'UNLASHTIRISH: INSTITUTSIONAL YONDASHUV.....	295
Xushvaqto'v Nodirbek Nomoz o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIYAVIY STRESS-TEST TIZIMINI YARATISH METODOLOGIYASI	299
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
HOZIRGI SHAROITDA BANK FAOLIYATIDA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	303
Malikova Dilrabo Muminovna, Shakarova Kumush Faxriddin qizi	
ENSURING SECURITY IN THE DIGITAL WORLD: HOW THE INSURANCE INDUSTRY CAN COUNTER CYBERATTACKS	308
D.D. Omonova	
JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISH JARAYONIDA BYUDJET-SOLIQ SIYOSATINI ISLOH QILISH MASALALARI	314
Hojiakbar Zaynabidinov	
SILINDRSIMON KAMERADA QATLAMLI CHIGITLAR AYLANMA HARAKATINING TAHLILI.....	319
No'monov Mirjalol Abdumalik o'g'li	
IPAKCHILIK KLASSTERLARI ASOSIDA TARMOQNI O'RTA MUDDATLI RIVOJLAN TIRISH STRATEGIYASI.....	325
Xudoykulov Mamarasul Radjabovich	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	332
Shermatov Sirojiddan Xaydarovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM IQTISODIYOTINING RAQAMLI MARKETING ORQALI RIVOJLANISH YO'LLARI.....	335
Egamberdiyev Muzaffar	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ РЕШЕНИЙ В РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА «БЕЗОПАСНЫЙ ГОРОД»	339
Иминов Акбаржон Одилжонович	

IQTISODIY TIZIM VA INSON QADRIYATI: KAPITALIZM VA GUMANIZM O'RTASIDA	345
Raxmatullayev Sarvar Nazar o'g'li, Abdukarimova Muborak Sharaf qizi, Madrakhimova R. G.	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH VA INVESTITSİYALAR JALB ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	350
Yusupov Muxiddin Soatovich	
KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLİYAVIY HISOBOT MA'LUMOTLARINI TAHLIL QILISH MASALALARI	358
Avazov Ilhom Ravshanovich	
YANGI TUZILISHLI IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARINI OLISH USULLARI	363
S. Saparova, M. Musaeva, M. Mirsadikov, M. Mukimov	
KVANT MUHITIDA AXBOROTNI HIMOYALASHGA XIZMAT QILUVCHI MULTIPLEKSER TUZILMASI	370
Safojev Nuriddin Najmiddin o'g'li	
ERKIN IQTISODIY HUDUDLAR: KO'P QATLAMLI IQTISODIY MEXANIZMLAR, INNOVATSION INFRATUZILMA VA INSTITUSIONAL UYG'UNLIKNING KONSEPTUAL TAHLILI	377
Kuziev Ravshan Ramazonovich	
SANOAT HAMKORLIGINING ILG'OR TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA INTEGRATSIYA QILISH YO'LLARI	385
Boyutrayev Olimjon Urayimovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	392
Akbarov G'ayratjon Ne'madjonovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QO'NG'IROT TUMANIDA YILQICHILIK VA TUYACHILIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARINI ARIMA MODEL ASOSIDA PROGNOZLASH	396
Sabit Gabbarov Nietali'evich	
MAKTABGACHA TA'LIM MUASSALARIDA AUTSORSING FAOLIYATINI MOLİYALASHTIRISHDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR	402
Xamidov Anis Choriyevich	
NEXUS BETWEEN RENEWABLE ENERGY USE AND GDP GROWTH IN UZBEKISTAN	407
Xalimjonov Nurbek Ulug'bek o'g'li, Toxirov Shodiyor Zafar o'g'li, Jumamuratov Sultanbek Ilyasovich	
MOLIYAVIY SALOHİYATNI OSHIRISHDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	415
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
O'ZBEKISTON O'RMON XO'JALIGIDA INNOVASION MOLİYALASHTIRISH: NORMATIV TAYANCH, BOZOR INSTRUMENTLARI VA EKOTIZIM XIZMATLARI	420
Mamatqulova Muxlisaxon Mamirjanovna	
SERVIS IQTISODIYOTIDA ISH BILAN BANDLIK SHAKLLARI TRANSFORMATSIYASINI TADBIQ QILISHGA METODOLOGIK YONDASHUV	425
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMNING O'RNI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	431
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ «ЗЕЛЁНОГО» ФИНАНСИРОВАНИЯ В БАНКОВСКОМ СЕКТОРЕ	436
Мирдовидов Бахтиер Кобилович	
MILLIY IQTISODIYOT UCHUN INVESTITSIYA RESURSI SIFATIDA UY XO'JALIKLARI JAMG'ARMALARINI RIVOJLANTIRISH	443
Bayxonov Baxodirjon Tursunbayevich	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TIZIMLARI HIMOYA VOSITALARINI SUN'IY INTELLEKT BILAN INTEGRATSIYALASH MUAMMOLARI	448
Bozorov Suhrobjon Mumin o'g'li	

SANOAT KORXONALARIDA KPI TIZIMINI JORIY QILISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	453
Tursunov Orifali Samandarovich	

SANOAT KORXONALARIDA KPI TIZIMINI JORIY QILISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Tursunov Orifali Samandarovich

Toshkent davlat transport universiteti katta o'qituvchisi

Email: tursunov.orifali@mail.ru

ORCID: 0009-0005-7092-6479

Annotatsiya. ushbu maqolada O'zbekiston sanoat korxonalarida KPI tizimini samarali joriy etishning ilmiy-nazariy asoslarini ishlab chiqish, uni amaliyotda qo'llash mexanizmlarini takomillashtirish va iqtisodiy samaradorlikni oshirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish, boshqaruv jarayonlarini raqamlashtirish va korxona faoliyatini strategik maqsadlar bilan uyg'unlashtirish mexanizmlarini ishlab chiqishdir.

Kalit so'zlar: KPI, KPI tizimi, KPI ko'rsatkichlari yordamida energiya, xomashyo va mehnat resurslarining optimal taqsimoti, Raqamli KPI tizimi yordamida ishlab chiqarish sifatini oshirish.

Abstract. in this article, the development of the scientific-theoretical framework for the effective implementation of the CPI system in industrial enterprises of Uzbekistan, the development of recommendations for improving the mechanisms of its application in practice and improving economic efficiency, the digitization of management processes and the development of mechanisms for harmonizing the activities of the enterprise with strategic goals.

Keywords: KPI, KPI system, optimal distribution of energy, raw materials and labor resources using KPI indicators, improving the quality of production using the digital KPI system.

Аннотация. в данной статье рассматриваются вопросы разработки научно-теоретических основ эффективного внедрения системы KPI на промышленных предприятиях Узбекистана, совершенствования механизмов ее применения на практике и выработки рекомендаций по повышению экономической эффективности, цифровизации процессов управления и гармонизации деятельности предприятия со стратегическими целями.

Ключевые слова: Оптимальное распределение энергии, сырья и трудовых ресурсов с помощью KPI, системы KPI, показатели KPI, повышение качества производства с помощью цифровой системы KPI.

KIRISH

Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxona va tashkilotlar faoliyatining samaradorligini oshirish zamonaviy menejmentning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, bunda natijadorlikni aniq o'lchash va baholashning zamonaviy uslublaridan foydalanish zaruriyati keskin oshib bormoqda. Xususan, so'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi, iqtisodiyotning real sektori va xizmatlar sohasida «KPI (Key Performance Indicators — Asosiy faoliyat ko'rsatkichlari)» tizimini joriy etish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu tizim korxonalar samaradorligini strategik maqsadlarga yo'naltirish, mehnat unumdorligini oshirish hamda resurslardan oqilona foydalanishni ta'minlashda muhim vosita sifatida e'tirof etiladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-fevraldagi «PF-60-sonli «2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida»gi farmoni», 2019-yil 1-fevraldagi PF-5647-sonli «O'zbekiston Respublikasida sanoat korxonalarida samaradorlikni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi farmoni hamda boshqa normativ-huquqiy hujjatlarda korxonalar faoliyatida samaradorlikni oshirish, raqamli boshqaruv tizimlarini joriy etish, KPI mexanizmlarini keng tatbiq etish ustuvor vazifa sifatida belgilangan.

Jahonda sanoat korxonalari tizimida raqobatni keskinlashuvi sharoitida chuqur tarkibiy islohotlarni amalga oshirish orqali mamlakat iqtisodiyotini, shu jumladan sanoat tarmoqlarining faoliyati samaradorligini

ta'minlash, ular mahsulotlarini ichki va tashqi bozorda sotilishini jadal sur'atlarda kengaytirishning ahamiyati ortib bormoqda. «Sanoat sohasini tartibga solish bo'yicha jahon tendensiyalariga ko'ra sanoat bozorida yangi shart-sharoitlar yaratishga qaratilgan tuzilmaviy o'zgarishlar va islohotlar orqali amalga oshiriladi, keyin esa davlat tomonidan tartibga solish o'zgarishlari kuzatiladi». Bundan ko'rinadiki, korxona bozori ishtirokchilarining raqobatbardoshligini va investision jozibadorligini oshirish uslublari va instrumentlarini ilmiy asoslashda mamlakat sanoat tarmoqlari rivojlanishi tendensiyalariga mos tushuvchi KPI tizimini joriy etish mexanizmlarini takomillashtirish va boshqa korxonalar turlariga raqobat qila oladigan xalqaro talablar bilan uyg'unlashgan «KPI tizimi»ni ishlab chiqish muhim hisoblanadi.

Jahonda global raqobatning keskinlashuvi sharoitida sanoat korxonalarida KPI tizimini joriy etish mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. KPI tizimini qo'llash mexanizmlarini takomillashtirish zaruriyati zamonaviy sharoitlarda bir tomondan, sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini va mahsulot ishlab chiqarish hajmini oshirishga zamin yaratsa, ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va ishlab chiqarilayotgan tovarlar va ko'rsatilayotgan xizmatlar tannarxini tushirishga, unga bo'lgan talabni yanada oshishiga, eksportbop tovarlarni jahon bozorida tobora nufuzini o'sishiga sababchi bo'ladi, bu o'z navbatida eksport-import operatsiyalar ko'lamining kengayishini, savdo-sotiqni rivojlanishini ta'minlab, mazkur masalalar bu borada olib borilayotgan ilmiy tadqiqotlarning ustuvor yo'nalishlaridan hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy adabiyotlarda (Kaplan & Norton, 1996; Parmenter, 2015; Marr, 2012) KPI tizimining konseptual asoslari, Balanced Scorecard modeli va korxona faoliyatini baholash metodologiyalari keng yoritilgan. Mahalliy olimlar tomonidan esa (Karimov, 2020; Abdurahmonov, 2021) KPI tizimining ayrim jihatlari, xususan davlat boshqaruvi va ta'lim sohasida qo'llanilishi bo'yicha ilmiy ishlar olib borilgan bo'lsa-da, «sanoat korxonalarida KPI tizimini joriy etishning kompleks iqtisodiy-matematik modellari» hamda «ekonometrik tahlil asosida samaradorlik bahosi» bo'yicha yetarli ilmiy ishlanmalar mavjud emas.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot jarayonida ilmiy natijalarni ishonchli va asosli shakllantirish maqsadida quyidagi usullar qo'llanildi:

- Ilmiy adabiyotlar tahlili – KPI tizimi, samaradorlik ko'rsatkichlari va sanoat korxonalarini boshqarishning zamonaviy mexanizmlari bo'yicha xalqaro va mahalliy ilmiy manbalarni tizimli o'rganish.
- Qiyosiy tahlil – turli mamlakatlar sanoat korxonalarida KPI tizimidan foydalanish tajribasini solishtirish va ularning afzallik hamda kamchiliklarini aniqlash.
- Ekonometrik modellashtirish – KPI ko'rsatkichlarining korxona iqtisodiy natijalariga ta'sirini baholash uchun matematik va statistik modellar tuzish.
- Statistik tahlil – amaliy ma'lumotlar asosida KPI joriy etish, korxona faoliyat ko'rsatkichlarini o'rganish va ularni tahlil qilish.
- Grafigi-analitik usullar – tadqiqot natijalarini vizualizatsiya qilish, korxona faoliyati va KPI ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni grafik shaklda ifodalash.

TAHLIL VA NATIJALAR

Sanoat korxonalarida KPI tizimini samarali joriy etish bo'yicha «tavsiyalar paketi»ni shakllantirishga imkon beradi;

KPI tizimi asosida ishlab chiqarish va boshqaruv jarayonlarini optimallashtirishga imkon beruvchi «ekonometrik prognozlash modeli» ishlab chiqiladi;

Korxona rahbariyatiga ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish va xodimlar faoliyatini aniq baholash imkonini yaratadi;

Tadqiqot natijalari sanoat korxonalarida KPI tizimini samarali joriy etish va boshqaruv qarorlarini optimallashtirish uchun amaliy qo'llanma sifatida xizmat qilishi.

KPI (Key Performance Indicators) — korxona faoliyati natijalarini o'lchash va baholash ko'rsatkichlari tizimi bo'lib, OKMK kabi yirik sanoat korxonalarida uni samarali qo'llash uchun quyidagi nazariy tamoyillar muhim:

Maqsadli yondashuv – KPI korxona strategiyasi va ishlab chiqarish rejaları bilan mos bo'lishi shart.

O'lchanuvchanlik – barcha indikatorlar aniq, raqamli va solishtiriladigan bo'lishi lozim.

Vaqt bo'yicha monitoring» – oylik, choraklik va yillik baholash tizimi.

Uzluksiz takomillashtirish» – KPI natijalarini tahlil qilib, keyingi davr strategiyalarini yangilash.

Amaliy tahlil.

Yo'nalish	Hozirgi holat	Taklif etilgan o'zgarish	Kutilayotgan natija
Ishlab chiqarish hajmi	Rejaga nisbatan o'zgaruvchan	KPI bo'yicha har bo'lim uchun aniq normativlar belgilash	Barqaror ishlab chiqarish ritmi
Xodim unumdorligi	O'rtacha 78%	Individual va jamoaviy KPI joriy etish	Mehnat unumdorligini 85–90% gacha oshirish
Energiya sarfi	Yuqori	KPI orqali energiya samaradorligini baholash	Energiya xarajatlarini 8–10% kamaytirish
Mahsulot sifati	Standartdan biroz past farqlar	Sifatga oid KPI kiritish	Qayta ishlash darajasini 5% ga kamaytirish
Rentabellik	12–14%	Rentabellik bo'yicha KPI belgilash	15–17% gacha oshirish

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari sanoat korxonalarida KPI tizimini amaliyotga joriy etish orqali boshqaruvning sifatini oshirish, resurslardan samarali foydalanish va ishlab chiqarish samaradorligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Xususan:

KPI tizimini korxona strategik rejalashtirish jarayoniga integratsiya qilish orqali samaradorlikni muntazam monitoring qilish imkoniyati yaratiladi;

Korxonalarda mehnat unumdorligini oshirish, xarajatlarni optimallashtirish va foyda ko'rsatkichlarini yaxshilash bo'yicha aniq boshqaruv qarorlarini qabul qilishga sharoit yaratadi;

KPI tizimining iqtisodiy-matematik modeli yordamida investitsiya loyihalari va ishlab chiqarish dasturlarini samaradorligini oldindan baholash imkoniyati yaratiladi;

Taklif etilgan metodologiya O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-60 farmoni va boshqa strategik dasturlarida belgilangan sanoat rivojlanishi va samaradorlikni oshirish maqsadlariga mos keladi.

Natijalar amaliyotda qo'llanilganda, sanoat korxonalarining ichki boshqaruv tizimlari modernizatsiya qilinib, ularning xalqaro raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Mazkur tadqiqot natijalari sanoat korxonalarida KPI (Key Performance Indicators) tizimini joriy etishning ilmiy asoslangan modeli va amaliy mexanizmlari shaklida ishlab chiqildi hamda ularni quyidagi yo'nalishlarda tatbiq etish imkoniyati mavjud:

1. Ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarish tizimida — ishlab chiqarish bo'linmalarida samaradorlik ko'rsatkichlarini aniqlash, o'lchash va monitoring qilish tizimini yo'lga qo'yishda foydalanish.

2. Strategik rejalashtirishda — korxona rivojlanish strategiyasini KPI tizimiga asoslangan tarzda tuzish orqali resurslardan oqilona foydalanish va natijadorlikni oshirish.

3. Kadrlar boshqaruvida — xodimlarning mehnat samaradorligini baholash, rag'batlantirish tizimini optimallashtirish va malaka oshirish yo'nalishlarini belgilashda qo'llash.

4. Davlat va xususiy sektor hamkorligida — sanoat korxonalari faoliyatini baholashda yagona metodologiya sifatida KPI tizimidan foydalanish imkoniyati.

5. Raqamli boshqaruv tizimlarida — ishlab chiqarish monitoringi va KPI ko'rsatkichlarini vizual interaktiv dashboard orqali real vaqt rejimida kuzatish hamda tahlil qilish.

Tadqiqot natijalari sinov tariqasida Olmaliq kon metallurgiya kombinatida amaliyotga tatbiq etildi va samaradorlik darajasi ijobiy natijalarni ko'rsatdi. Shu asosda ishlab chiqilgan uslubiyot va tavsiyalar «O'zbekiston Respublikasi sanoat siyosatini rivojlantirish konsepsiyasiga» integratsiya qilish imkoniyatiga ega.

Xorijiy tajribalar tahlili shuni ko'rsatadiki, sanoat korxonalarida KPI tizimi samaradorligini ta'minlash uchun:

- AQSh tajribasidan — ko'rsatkichlarni strategik va operatsion darajalarga ajratish.

- Germaniya tajribasidan — raqamlashtirish va real vaqt tahlilini yo'lga qo'yish.

- Yaponiya tajribasidan — ishchi kuchining faol ishtirokini ta'minlash.

- Janubiy Koreya tajribasidan — texnologik yangilanish tezligini oshirish.

- Rossiya tajribasidan — davlat buyurtmalari va qo'llab-quvvatlash mexanizmlaridan foydalanish tavsiya etiladi.

O'zbekiston sharoitida ushbu elementlarni kompleks integratsiya qilish, shuningdek, mahalliy sanoat tarmoqlarining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olish orqali milliy KPI modelini ishlab chiqish maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Каплан Роберт, Нортон Дэвид. "The Balanced Scorecard. Translating strategy into action", Harvard Business school press, Boston, США, 1996. 294 с.

2. Райнус Джозеф. "Improving Business Process Performance"/ CPC Пресс/ Тайлор & Франсис Групп, Милтон Парк. Абингтон. Великобритания, 2011. 345 с.
3. Парменер Дэвид. "Developing, Implementing and Using Winning KPIs". John Wiley & Sons Inc, Канада, 2007. 236 с.
4. Парменер Дэвид. "Key Performance Indicators for Government and Non Profit Agencies". John Wiley & Sons Inc. Канада, 2012. 224 с.
5. Ветлужских Елена. "Система вознаграждения. Как разработать цели и KPI". Альпина Пабlishер, Москва, 2014. 28 с.
6. Karimov, I. «KPI tizimini davlat boshqaruvida qo'llashning nazariy asoslari». TDIU Ilmiy jurnali, 4(2), 2020. 45–53.
7. www.lex.uz

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100